Selskapsrett

Del 5

Begrensning av selskapets handlingsrom ved opptak av fremmedkapital

Senioradvokat Ragnhild Steigberg, Advokatfirmaet CLP DA

ADVOKATENES
FAGDAGER 2019

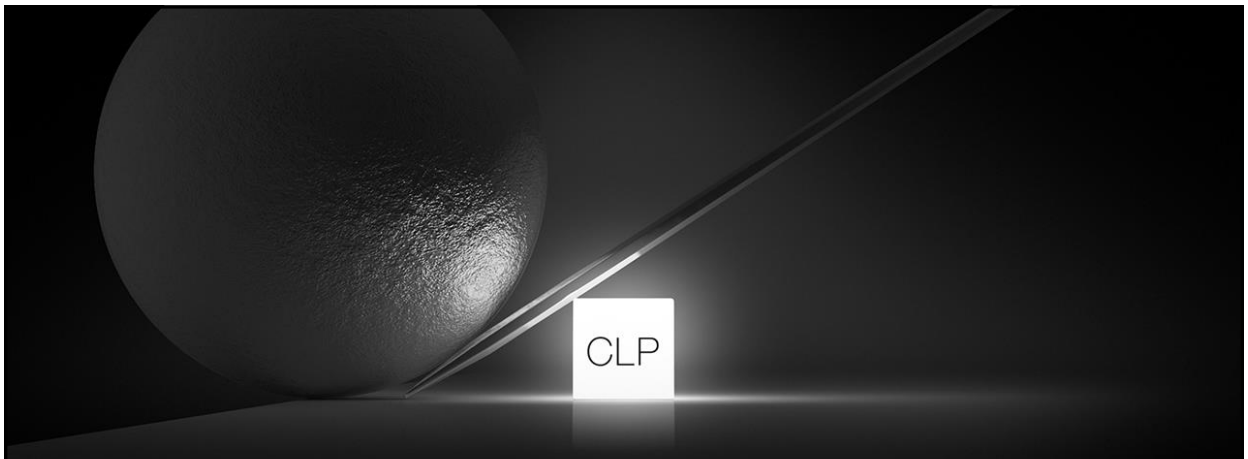

BEGRENSNING AV SELSKAPETS HANDLINGSROM VED OPPTAK AV FREMMEDKAPITAL

Advokatenes fagdager 24. mai 2019

Ragnhild Steigberg

CLP

AGENDA

- Ulike typer fremmedkapital
- Ulike typer dokumentasjon
- Partene – eksempel på banklån
- Hva ligger i et "begrenset handlingsrom"?
- De ulike begrensningene
- Generelle forslag til modifikasjoner
- Oppsummering

CLP

ULIKE TYPER FREMMEDKAPITAL

- Bankgjeld
- Obligasjonsgjeld
- Private lån/ "direct lending"
- Hybridkapital – grensen mot egenkapital
- Klassifisering etter finansieringens formål (eiendom, skip, oppkjøp, kassekreditt)

CLP

ULIKE TYPER DOKUMENTASJON

- Tilsagnsbrev supplert av bankens alminnelige vilkår
- Fremforhandlede låneavtaler basert på "term sheet" + bankens standardformat
- Syndikerte lån, LMA-basert lånedokumentasjon
- Hvilken adgang har låntaker til å påvirke valg av type dokumentasjon?

CLP

PARTENE – EKSEMPEL PÅ BANKLÅN

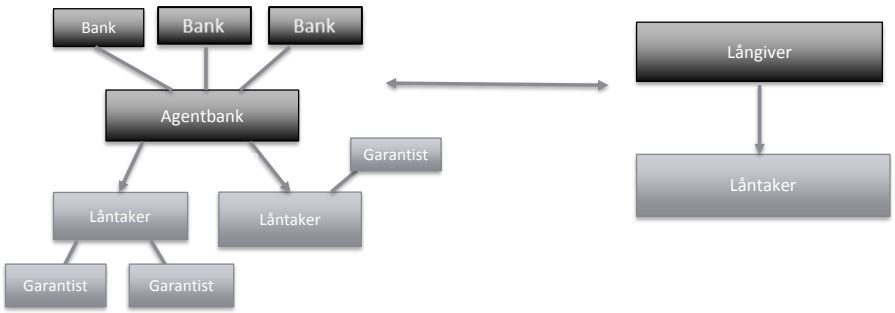

CLP

HVA LIGGER I ET "BEGRENSET HANDLINGSROM"

- Begrepet "Covenants" – gjeldsbetingelser, løfter fra låntaker
- De rene restriksjoner
- Pålegg som restriksjoner
- Overordnet mål: Gjeldsopptak skal ikke begrense låntakers alminnelige virksomhet

CLP

HVA LIGGER I ET "BEGRENSET HANDLINGSROM" - FORTS.

- Ikke alltid en absolutt begrensning, men et utgangspunkt for forhandlinger med långiver
- Forholdet til bankens kredittvurdering
- Hvordan oppnå det tilstrekkelige handlingsrom?

CLP

AGENDA

- Ulike typer fremmedkapital
- Ulike typer dokumentasjon
- Partene – eksempel på banklån
- Hva ligger i et "begrenset handlingsrom"?
- **De ulike begrensningene**
- Generelle forslag til modifikasjoner
- Oppsummering

CLP

BEGRENSNINGER PÅ YTTERLIGERE GJELDSOPPTAK

- "*Låntaker skal ikke pådra seg gjeldsforpliktelser utover det som følger av denne låneavtale, annet enn gjeld pådratt med långivers forutgående skriftlige samtykke*"
- Hensyn bak regelen (gjeldsbelastning og prising av risiko, begrense tvangsfullbyrdelse fra øvrige kreditorer, konkurransehensyn/ banken ønsker å tilby gjeld selv?)
- Forslag til modifiseringer
  - Definisjon av hva som utgjør en "Gjeldsforpliktelse"
  - Unntak for selgerkreditt, dag-til-dag forpliktelser m.v.
  - Unntak for konkret opplistet gjeld, dette må inkludere all eksisterende gjeld som skal videreføres
  - Unntak for beløp angitt som kurv ("basket")
  - Begrense kretsen som rammes av begrensningen

CLP

BEGRENSNINGER PÅ AVHENDELSER

- "*Låntaker skal ikke, uten långivers forutgående skriftlige samtykke, selge eller på annen måte overdra eller avhende noen av sine eiendeler, helt eller delvis*"
- Panteobjekt(et)
- Hele eller deler av virksomheten
- Forslag til modifiseringer
  - Forholdsmessig tilbakebetaling ved salg av pantsatte eiendeler
  - Adgang til å stille alternativ sikkerhet ved salg av pantsatte eiendeler
  - List opp planlagte eller eventuelle avhendelser

CLP

BEGRENSNINGER PÅ BETALING AV UTBYTTE

- "*Låntaker skal ikke foreta utbytte eller på annen måte foreta betalinger (inkludert kapitalnedsettelse, betaling av utbytte og andre utdelinger) eller yte eller tilbakebetale lån til sine direkte eller indirekte eiere uten etter långivers forutgående skriftlige samtykke*"
- Forslag til modifiseringer
  - God kandidat for "incurrence covenant"
  - Tillate utbytte, men begrense til redusert del av utbyttekapasiteten (f.eks 50%)
  - Dersom aksjonær er garantist bør man få betale utbytte til denne

CLP

BEGRENSNINGER PÅ INVESTERINGER

- "*Låntaker skal ikke gjennomføre investeringer i løpet av lånets løpetid*"
- Forslag til modifiseringer
  - Begrenset til materielle investeringer
  - Pre-definer unntak for allerede planlagte investeringer
  - Legg inn forhåndsgodkjent beløp
  - For visse type virksomheter: Kun generelt unntak fra restriksjonen med mindre låntaker oppfyller finansielle måltall

CLP

BEGRENSNINGER PÅ ADGANG TIL Å YTE LÅN M.V.

- "*Låntaker skal ikke yte lån til andre eller stille garanti for andres finansielle forpliktelser*"
- Forslag til modifiseringer
  - Unntak for konsernkontoordninger
  - Mot tilfredsstillende sikkerhet

CLP

KORT OM INTERKREDITORFORHOLD

"*Låntaker skal ikke betale ned annen gjeld før hele lånet m. renter og omkostninger er innfridd i sin helhet*"

- Forutsetter at ytterligere (eller eksisterende) låneopptak er tillatt
- Bilateral enighet vs. krav til interkreditoravtale
- Betydning for låntaker?
- Dokumentasjon, kostnader

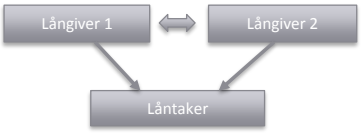

CLP

YTTERLIGERE FORMER FOR BEGRENSNINGER

- Oppsigelse eller endring av materielle kontrakter (leiekontrakter, certerpartier, sentrale kundekontrakter, forsikringer, endringsordrer, m.v.)
- Reorganisering, fusjoner/fisjoner
- Vedtektsendringer
- Adgangen til å ha ansatte
- (Ytterligere) pantsettelse av eiendeler

CLP

GENERELLE FORSLAG TIL MODIFIKASJONER

- Lave samtykkekrav for å tillate unntak
- Begrense den krets av selskaper som er gjenstand for begrensningene (låntaker, men ikke alle garantistene)
- Samtykke kan ikke nektes uten rimelig grunn
- "Snooze you lose" og "Yank the bank"
- Adgang til å rette opp bruddet, forhandle på tidsfrist for å rette opp forholdet

24.05.2019

CLP

OPPSUMMERING

- Les avtaleverket
- Se litt fremover i tid
- Prøv deg!

17

14.05.2019

CLP

Her finner du oss

Advokatfirmaet CLP DA har kontorer i Sommerrogata 13-15, på Solli Plass.

Nærmeste parkeringshus er Solli P-hus. Parkeringshuset ligger under Indekshuset med innkjøring fra Solligata.

Advokatfirmaet CLP DA
Postboks 1974 Vika
0125 Oslo

Besøksadresse:
Sommerrogata 13-15
0255 Oslo

+47 22 87 71 00 clp.no

18